

Aan: aanbestedende diensten en
speciale-sectorbedrijven

Chief Economist
Directie Mededinging en
Consumenten

Datum
20 mei 2022

Kenmerk
CE-MC / 22156112

Bijlage(n)

circulaire

Nieuw sanctiepakket Rusland heeft gevolgen voor
overheidsaanbestedingen – aangepaste versie d.d.
20 mei 2022

De Europese Unie heeft op 8 april jl. verschillende nieuwe sancties ingesteld tegen Rusland.¹ Deze hebben ook gevolgen voor overheidsaanbestedingen van aanbestedende diensten en speciale-sectorbedrijven. Met dit vijfde sanctiepakket introduceert de Europese Unie namelijk een verbod op overheidsaanbestedingen met een Russische partij (zie artikel 5 *duodecies*). In deze circulaire wordt uiteengezet wat dit voor uw organisatie betekent.

Om welke aanbestedingen gaat het?

Het gaat om nieuwe overheidsaanbestedingen. Dat wil zeggen, alle overheidsaanbestedingen boven de Europese drempelwaarden die vallen onder de Aanbestedingswet 2012 en de Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied (deze zijn gebaseerd op Richtlijn 2014/23, 2014/24, 2014/25 en 2009/81). Maar het gaat ook om de overheidsaanbestedingen boven de Europese drempelwaarden die van de aanbestedingsregels zijn uitgezonderd in de Aanbestedingswet 2012 en Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied. Naast nieuwe overheidsaanbestedingen, gaat het ook om lopende contracten. De sancties zien niet op nationale aanbestedingen en contracten die daaruit voortvloeien.²

Dit betekent concreet voor u dat u geen nieuwe opdrachten of concessies meer mag gunnen aan Russische partijen en dat lopende contracten met Russische partijen afgesloten vóór 9 april 2022 binnen 6 maanden na publicatie van het sanctiepakket moeten worden stopgezet. Dat betekent vóór 10 oktober 2022. Let wel, u hoeft een contract niet per direct stop te zetten, zolang dat moment vóór 10 oktober 2022 is.

Dit geldt ook voor overheidsaanbestedingen waar een Russische partij voor meer dan 10% deelneemt in het contract als onderaannemer of leverancier.

Welke Russische partijen worden bedoeld?

Het verbod ziet op gunning aan en lopende contracten met:

- personen met een Russische nationaliteit en personen of rechtspersonen (bedrijven, entiteiten of organen) die gevestigd zijn in Rusland;
- rechtspersonen die voor meer dan 50% eigendom zijn van een Russische partij zoals genoemd hierboven; en
- personen of rechtspersonen die handelen in belang van of op aanwijzing van een bovengenoemde Russische partij.
- Niet-Russische entiteiten, waarbij meer dan 10% van de contractswaarde geleverd wordt door onderaannemers, leveranciers of entiteiten die als

¹ Zie: [EUR-Lex - L:2022:111:TOC - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#).

² Zie: <https://www.pianoo.nl/nl/regelgeving/drempelbedragen-europees-aanbesteden>

Russische entiteit kunnen worden aangemerkt op basis van het bovenstaande.

De rechtspersonen als bedoeld bij de tweede of derde bullet omvatten ook natuurlijke en rechtspersonen gevestigd in de EU/EER of in een ander land dan Rusland.

Hoe kunt u vaststellen of er sprake is van een overheidsaanbesteding of lopend contract met een Russische partij zoals hierboven gedefinieerd? Dit doet u door de volgende 4 stappen te doorlopen:

1. Stel vast of er sprake is van eigendom (minimaal meer dan 50%) door een Russische persoon of rechtspersoon.
2. Is er geen sprake van eigendom, stel dan vast of er wel sprake is van zeggenschap (zeggenschap kan in de vorm van contractuele afspraken of in de vorm van andere feitelijke invloed aanwezig zijn).
3. Ook in contracten met niet-Russische entiteiten dient u na te gaan of er sprake is van onderaannemers en leveranciers die voldoen aan 1 en 2, mits de waarde van deze partijen meer dan 10% is van het totale contract.
4. Is er sprake van eigendom, zeggenschap of de '10%-regel'? Check dan of uw lopende contracten en aanbestedingen onder een uitzondering vallen (zie hieronder).

Uitzonderingen

Hoewel de uitzonderingen uit de Aanbestedingswet 2012 en de Aanbestedingswet op defensie- en veiligheidsgebied niet gelden, heeft de Europese Unie een aantal uitzonderingsgronden opgenomen op deze sanctie. De bevoegde autoriteit kan autoriseren of gebruik kan worden gemaakt van deze uitzonderingsgronden die gelden voor nieuwe overheidsaanbestedingen en lopende contracten.³ Hierover zal nader worden besloten en hierover zal nader worden gecommuniceerd.

Mogelijke uitzonderingsgronden zijn:

- Uitvoering, onderhoud en vernietiging van radioactief afval, behandeling en veiligheid van civiele nucleaire capaciteiten, levering van materiaal voor de productie van medische radio-isotopen en gelijke medische middelen, nodige technologie voor radioactieve monitoring en nodige

³ Er is een bevoegde autoriteit aangewezen, zie: [Staatscourant 2022, 10613 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen \(officielebekendmakingen.nl\)](#).

- technologie voor civiele nucleaire samenwerking (voornamelijk onderzoek en ontwikkeling);
- Als de levering van strikt noodzakelijke goederen of diensten enkel mogelijk is door een Russische partij, of enkel een Russische partij het kan leveren in toereikende hoeveelheden;
 - Ruimteprogramma's;
 - Alles voor diplomaten van EU landen in Rusland;
 - Als het gaat om de levering van gas, olie, titanium, aluminium, koper, nikkel, palladium en ijzererts;
 - Levering van kolen en andere fossiele brandstoffen (tot 10 augustus 2022).

Bij toepassing van deze uitzonderingen mag er wel na een aanbesteding een overheidsopdracht gegund worden aan een Russische partij of mogen eerder aanbestede contracten uitgevoerd worden met een Russische partij. Ik verzoek u de inhoud van deze circulaire binnen uw organisatie ruime bekendheid te geven aan een ieder die is betrokken bij het toepassen van de Aanbestedingswet 2012 en/of de Aanbestedingswet op defensie en veiligheidsgebied (ADV).

Deze circulaire wordt gepubliceerd op www.pianoo.nl, de website van PIANOo, het expertisecentrum aanbesteden. Heeft u vragen over hoe u erachter komt of uw contractspartij onder deze sanctie valt, welke procedure u kunt gebruiken als u een nieuw contract af wil sluiten en of u beschermd bent tegen schadeclaims, kijkt u dan naar de Q&A's op de site van PIANOo⁴. Zie ook de Q&A's die door de Europese Commissie zijn gepubliceerd.⁵ Vragen kunt u ook stellen bij PIANOo, via info@pianoo.nl.

De minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

⁴ [Veel voorkomende vragen sancties Rusland | PIANOo - Expertisecentrum Aanbesteden](#)

⁵ [Sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine | European Commission \(europa.eu\)](#)